

tüted HABERLER

TÜM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ AYLIK YAYIN ORGANIDIR

22. SAYI : EYLÜL 1974

SENDİKAL HAKLARIMIZ ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZLE ALINACAKTIR

Başyazı

ÖRGÜTLENME VE YAYIN SORUNU

Sendikalaşmanın zorunluluğu artık teknik elemanların tümü tarafından anlaşılması durumunda. Yan ödemelerle ilgili son kararname bunun bir zorunluluk olduğunu bir kere daha apaçık gözler önüne serdi. Ancak, artık bunu anlamak yeterli değil. Örgütü gücümüze dayanmadan bu hakları alamayacağımız bir gerçek. Sendikalaşmaya, kapıkulluğundan kurtulmaya giden yol örgütlenmeden geçer. Bir an önce teknik eleman birliğini sağlamlaştırmak, daha yaygın ve etkili biçimde örgütlenmek zorundayız.

Şimdiye dek örgütlenme konusunda çok şey söylendi. Bu yolda önemli adımlar da atıldı. Örneğin teknik eleman kurultayı bu yolda atılmış önemli adımlardan biridir. Ancak, teknik elemanların kümsememeyecek bir kısmı sendikalaşma zorunluluğuna inanmalarına rağmen bunun örgütlü ve uzun mücadeleler sonucunda alınacağına inanmıyorlardı. Er veya geç bu hakkın hükümet tarafından verileceği, bunun için de daha yaygın örgütlenmenin gerekmediği görüşü tabanda yaygındı. Onun için tabanda örgütlenmeye ilişkin çabalar kuşkuyla karşılandı ve küçümsendi. Hiç kuşkusuz bu hata yalnız tabandaki bir kesimin değil tüm teknik elemanlarıdır. Etkin bir baskı gurubu olmadan, teknik eleman birliğini oluşturmadan, gerekli ittifakları yapmadan ve herşeyden önemlisi kendi aramızda daha yaygın örgüt-

Dergimizin bu sayısı baskıya girerken teknik elemanlar dört aydır bekledikleri yan ödemelerini daha alamamışlardı. Bakanlıkların, genel müdürlüklerin üst kademelerinden, personel dairelerinden hergün yan ödemelerin düzenlenmesi hakkında yeni haberler, yeni dedikodular geliyor fakat bu haberler yeni uygulamanın Ekimde başlayacağı konusunda pekde ümit verici görünmüyor, dört aydır aybaşında ellerine geçen parada %20 - %50 arasında bir azalma olan teknik elemanlar için Ekim ayında yeni sıkıntılar, yeni borçlanmalar getireceği benziyordu.

Bakanlıklardan gelen haberler, uygulama bu ay başlasa bile, yeni yan ödemelerin TÜTED ve diğer teknik eleman örgütlerinin defalarca belirttiği bütün aksaklıklar getirdiğini de müjdeliyordu. Hazırlanan taslaklarla değişik kurumlarda çalışan teknik elemanlar değişik teknik eleman gruplarının arasındaki ayrıcalıklar alabildiğine artıyordu. Aynı nitelikte aynı işi gören teknik elemanlar değişik kurumlarda görevli oldukları için değişik yan ödemeler alacak, aynı kurumda fiilen aynı işi yürüten bir teknikerle mühendisin yan ödemeleri arasında üç misline yakın farklılıklar bulunacaktı. Taslakların hazırlanışında bazı kurumların aldıkları tutum, kararnamenin antidemokratik, çalışanları, kapıkulu kabul eden niteliklerinin de ilerde kullanılacağına bir işaretti.

Aslında dört aydır çekilen geçim sıkıntısı teknik elemanlara, sorunlarının yan ödemeler, maaş düzenlemeleri gibi tedbirlerle çözülemeyeceğini, çalışanların emeklerinin karşılığını ancak demokratik haklarını kullanarak, kendi güçleri ile alabileceklerini anlatan en açık örnek olmuştur.

Toplu sözleşme ve grev haklarına sahip, sendikalaşmış emekçilere uygulanmasına hiçbir şekilde olanak olmayan bir ücret azaltması, bu hakları ellerinden alınmış bir çalışan kesime karşı hiç

sakınca görülmeden aylarca sürdürülebilmekte, hiçbir işçinin, hiçbir güçlü işçi sendikasının kabul etmeyeceği bu uygulamaya karşısında demokratik haklarından yoksun teknik elemanlar birşey yapamamakta, teknik eleman örgütleri durumu sadece protesto etmek, bildiriler yayınlamakla yetinmek zorunda kalmaktadır.

Bir yandan teknik elemanların yurt kalkınmasındaki önemi, sorunlarının mutlaka çözüleceği nutukları atılırken, diğer yandan onların isteklerinin tam tersi uygulamalara rahatça gidilmekte, örgütlerinin uyarıları dikkate bi-

le alınmamaktadır.

Artık tüm teknik elemanlar, sorunlarının çözümünü sendikal hakların elde edilmesinin gerektiğinin bilincine varmışlardır. Bundan sonra yapılacak, bu hakların elde edilmesi mücadelesinin güçlendirilmesi, hızlandırılması ve en kısa bir zamanda sonuca varılmasıdır.

Ancak bu mücadele en küçük işyerinden, ülke düzeyine kadar yayıldığı, diğer bütün çalışanların bu mücadelemize desteği sağlandığı zaman sorunlarımızı çözmeye olanaklarına kavuşabiliriz.

TÜTED HABERLER

HÜKÜMET ve SİYASET PİGMELEERİ

Ecevit istifa etti. Ortaklık bozuldu, yani koalisyon çöktü. Şimdi, Ecevit yeniden Başbakan. Şu an için değişen, artık MSP'nin iktidarda olmayışı. Cumhuriyet tarihinde ikinci kez, dış politika yüzünden hükümetin biçimi ve siyasal rengi değişecek. Belirsizlikten «kararlılık»a geçilecek. Belki, uzun sürmeyecek ve sürmemesi gereken bir geçiş dönemi ile. Başka deyişle, yakın gelecekteki genel seçimlerle.

Daha önce, İkinci Dünya Savaşı bitiminde de, eski CHP, Demokrat Parti'nin doğuşuna, gelişmesine, hükümet olmasına San Fransisco Konferansı sonucu izin vermek zorunda kalmıştı. Bugün ise, Kıbrıs politikası, Ekim 1973 seçimlerinin yarattığı yapay koalisyonun son vermiş oluyor. Böylece, siyasal ergenliğine ulaşmadan hükümet ortaklığı yetkilerine kavuşan bir parti, vazgeçemediği küçük boyutların bedelini ödemiş oldu.

Ne var ki en önemli nokta, MSP'nin izlediği «küçük ayrıntılar politikası»nın yarattığı hükümet boşluğu, giderek bunalımı, Akdeniz ve Atlantik - ötesi emperyalist güçlerin çıkarlarına hizmet etmek şeklinde beliriyor. Bilerek yahut istemeyerek. Önemli değil niyetler.

Bugün iç ve dıştaki genel görüntü şudur :

Kıbrıs sorunu Avrupa Konseyinde ve BM gündeminde. Üçüncü Dünya Kıbrıs'tan -İngilizler dahil- her çeşit askerinin çekilmesi görüşünü savunuyor. Oysa, bozulan koalisyon, zaman zaman «taksim» şarkısı söylemekten henüz bu siyasal aşamayı yapmaya fırsat bulamadı. ABD, Türkiye'ye yaptığı yardımı askıya almış, buna karşılık Ege komşumuza yapılan sürdürülmektedir. Giderek, Avrupa, seçimlere hazırlanan Yunanistan yakasına doğru daha çok kayıyor. Seçimlerle belirli bir demokrasi görüntüsünü kazanmak yolunda olan Atina'nın yanısıra İngiltere de seçime gidiyor. Aynı yıl içinde ikincisine.

İçte ise, koalisyon kanatlarının uyumsuzluğu sonra hükümet boşluğu dolayısıyla demokrasi gelişmemiş, yaygınlaşmamış, yeterli genişliği kazanamamıştır. Ekonominin çalışan kitleler yararına yönlendirilemeyeşi, üstündeki iç ve dış baskıların etkinliği ve sonunda Kıbrıs harekâtının mali yükü, sabır sınırlarını zorlamaktadır.

Bütün bu koşulların yarattığı ortamda, Başbakan Ecevit yeni
(Sonu Sayfa 3'de)

TEKNOLOJİ İTHALI

-2-

(21. Sayıdan devam)

Gerçekten de sömürü mekanizmasının ana hatları daha kredi anlaşması safhasında ortaya çıkmaktadır. Bunun en taze örneklerinden biri Afşin-Elbistan termik santrali için Dünya Bankası belli bir miktar kredi vermeyi kabul etmekte ancak üretilecek elektrik enerjisinin satış fiyatlarına kadar varan bir muahaleyi şart koşmaktadır. Bir diğer örnek Dünya Bankasının, İstanbul Nizam Plan çalışmaları için Türkiye'ye açacağı 32 milyon liralık kredi anlaşmasıdır. Anlaşmaya göre bu kredinin 23 milyon liralık bölümü müşavirlik hizmetleri adı altında yabancı teknik elemanlara ödenecektir ve bu para T.C. hudutları içinde geçerli bütün kesinti ve vergilerden muaf tutulacaktır. (4) Kredi teknik bilgi, makine ve teçhizat ile teknik hizmetin tümünün ilgili ülkelerden satın alınması yanında, tüm teçhizatın ilgili ülkelerin gemileriyle nakli, tüm bakım ve onarım malzemelerinin de ilgili ülkelerden satın alınması, ülkelerinde emeklilik yaşını çoktan doldurmuş bir sürü işe yaramaz teknik personelin yıllarca, çok yüksek ücretlerle müşavir olarak çalıştırılması gibi hükümler de yer almaktadır. Kredi anlaşmaları bütün bu yönleri ile kapitüller niteliktedir.

Geri-bıraktırlmış ülkelerde ulusal düzeyde hazırlanan plânlara rağmen, uluslararası tekelci sermayenin geniş düzeydeki plânları ağır basmaktadır. Herhangi bir ülkedeki belirli bir hammadde yada enerji kaynağının (örneğin petrol yada stratejik bir maden) rezerv olarak tutulacağı, kullanılacak ise ne ölçüde kullanılacağı; hammaddelerin o ülkede işlenmesinin yararlı olup olmayacağı (buna bağlı olarak o ülkedeki ücret seviyeleri, işsizlik durumu, enerji ücretleri, nakliye ücretleri), nasıl bir teknolojinin uygulanması gerektiği ve belirli bir andaki en kârlı yatırım alanının ne olacağı gibi konular etüd edilmekte ve onların çıkarları doğrultusunda değerlendirilmektedir. Ulusal düzeydeki plânlara emperyalistlerin çıkarları ile biraz çeliştiği zaman, örneğin bir ülke kendi yeraltı servetlerine sahip olmak istediğinde, uluslararası askeri örgütlerin yada istihbarat örgütlerinin de araya girmesiyle bu davranış o ülkeye çok pahalıya ödetilmektedir. (Ör-

neğin İranda Musaddık'ın, Şili'de Allende'nin devrilmesi). Bu örgütler arasındaki işbirliği de ilgi çekicidir. Örneğin Şili'deki darbeyi örgütleyen CIA, çok-uluslu bir tekel olan ITT, Panama'da ki Amerikan istihbarat okullarında yetiştirilmiş Şili'li faşist generaler ve Allende'nin iktidara gelmesinden itibaren sabotajlara başlayan Şili burjuvazisi arasındaki bütünleşme iyi değerlendirilmelidir.

Ulusal kaynaklardan yararlanmanın gerek ve önemi ülkemizde en son İskenderun Demir - Çelik projesinde ortaya çıkmıştır. Müşavir İngiliz firması daha fizibilite safhasında işe başlamış, tesislerin cevherden ve kömürden uzak bir bölgede, İskenderun'da kurulmasını sağlamıştır. Arkasından Divriği'de kurulması gereken cevher peletleme tesislerinin yapımı sistemli olarak geciktirilmiş cevher nakli sorunu ise hasıraltı edilmiştir. Bugün yüksek fırınların montaj işi tamamlanmak üzeredir.

Ama cevherin nereden ve nasıl getirileceği konusu halâ karanlıktır. Büyük olasılıkla İngiltere deniz aşırı topraklarda elinde rezerv olarak tuttuğu cevherleri bize satacaktır. Yeterli deniz nakliyat filomuz olmadığı için taşıma işini de kendi gemileriyle yapacaktır. Oysa Türkiye Demir - Çelik Birliği'nin kurulması, tüm cevher yataklarının tek elde toplanması ve bunlardan en rasyonel biçimde yararlanılması olanaklarının araştırılması yıllardır söylenir durur.

YENİ TEKNOLOJİLERİN İTHALİ MÜMKÜN MÜ?

Teknoloji ithaliyle ilgili başka bir tartışma konusu da, şimdiye kadar hep eski, modası geçmiş, aşımış teknolojilerin ithal edildiği oysa beklenecek amacı sağlayabilmesi için ithal edilen teknolojilerin yeni olması gerektiğidir. Ancak yukarıda açıklanmaya çalışılan mekanizmanın tabiatı gereği yeni teknolojiler (ve bunlarla ilgili eskimmiş makine ve teçhizat) ise geri-bıraktırlmış ülkelere ihraç edilmektedir. Bunun nedenlerini şöyle özetleyebiliriz:

1. Yeni bilgi ve tekniğin bu arada beyin göçünün yayılma yönü daima daha gelişmiş ülkelere doğru olmuştur. Çağa damgasını vuran birçok yeni teknik buluş Avrupa'da ortaya çıktığı halde (örneğin bilgisayar) teknolojiye uygulanışları Amerika'da olmuştur ve Amerika bugün bu sana-

yerlerde açık üstünlüğünü ortaya koymuştur. Bunda Amerika'ya göçeden Avrupalı bilim adamlarının teknik ve elemanların etkisi büyüktür. Bu beyin göçü bugün çok yüksek oranlara ulaşmıştır. Oyleki kaybedilen beyinler için Avrupalıların yaptıkları masraflar milyonlarca doları bulurken, hiç para harcamadan yetişkin beyinlere sahip olmak, Amerikalıların eğitimden çok araştırma-geliştirmeye para yatırmalarını sağlamaktadır. Aynı oranda bir beyin göçü de geri-bıraktırlmış ülkelere Avrupa'ya doğru olmaktadır. Üstelik Amerika'da sermaye birikiminin daha fazla oluşu üstelik işçi ücretlerinin de yüksek oluşu, yeni teknolojilere para yatırma riskine girmesini sağlamaktadır. Çünkü yeni teknolojiler fazla yatırım masrafı isterken, işçilik oranı da azaltılmaktadır.

Dolayısıyla eskimmiş ve aşımış teknolojiler de geri-bıraktırlmış ülkelere ihraç edilmektedir.

2. Hammaddelerin ve işçi ücretlerinin düşük oluşu emperyalistlerin geri-bıraktırlmış ülkelerde geri teknolojiler kullanarak da istedikleri kâr oranlarını bulmalarını sağlamaktadır.

3. Araştırma, geliştirme, plân ve koordinasyon, üretim plânlama gibi çalışmaların, otomasyonun, teknolojiye bilgisayar kullanımının yada geneli olarak işletmecilik biliminin gelişmemiş olduğu geri-bıraktırlmış ülkelerde yeni teknolojilerin uygulanması çok zor ve masraflı olacaktır. Dolayısıyla, yeni teknolojilerde, işletmecilik yönünden de emperyalistlerin kesin kontrol ve etkisi altına girme olasılığı artmaktadır.

İTHAL EDİLEN

TEKNOLOJİLERİN ÖZÜMLENMESİ GEREĞİ

Gene çok tartışılan başka bir konu da ithal edilen teknolojilerin özümlemesi gerektiği konusudur. Kuşkusuz böyle bir olanak vardır. Bilgi ve tekniğin teknolojik gelişmeyi sağlayacak tüm birikimin ve kaynakların serbestçe geliştiği, ağır sanayisini kurmuş yada kurma yönünde gerçekçi adımlar atmakta olan, plânlama, araştırma-geliştirme, eğitim kurumları ile teknoloji arasında gerekli koordinasyonu sağlamış ülkelere için bu söz konusu olabilir.

Bugün ülkemizde kalkınma plânları, hakim güçlerin çıkarları doğrultusunda hazırlanmaktadır. Araştırma-Geliştirme çalış-

malarına ayrılan pay gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında yok denecek kadar azalır. Kaynaklar araştırıldığında, araştırma-geliştirme çalışmalarına yatırılan payın, teknolojik gelişmenin seviyesi için önemli bir ölçü olduğu görülmektedir. Mevcut birkaç araştırma kurumu da, sanayi ile, eğitim kurumları ile ve diğer ilgili örgütlerle gerekli koordinasyon sağlamadığından yetersiz kalmaktadır.

Bugün ülkemizde, yeni projeler geliştirmek, bunları yabancı projelerle karşılaştırarak, daha kullanışlı, daha elverişli projeleri yerli imkanlarda azami oranda kullanarak transfer etmek yerine yabancı bir teknolojiyi projesinden, makine-teçhizatına kadar bütün hizmet ve malzemeyi zorunlu olarak satınalmaya dayanan bir metot hakimdir. Bu metot da giderek ülke ekonomisini daha dışa bağımlı hale getirmiştir.

SONUÇ

Bugün artık ülkemiz için sanayileşme sorunu, ülke içindeki bilim, teknik ev insan gücü birikiminin yeni teknolojilerin yaratılmasına yöneltmesi sorunu, yeraltı ve yerüstü kaynaklarından en verimli biçimde yararlanılması sorunu, enerji sorunu ve bunların hepsini içeren teknoloji ithali sorunu siyasal bir tercih sorundur ve siyasal yapıya hakim olanların ekonomik ve siyasal tercihlerinden ayrı düşünülemez. Uluslararası tekelci sermayenin ve onunla bütünleşmiş yerli tekelci sermayenin konumu ve amaçları hesaba katılmaksızın ele alınacak bir teknoloji ithali sorunu bizi yanlış yargılara götürebilir.

Teknoloji ithali yoluyla sürdürülen sömürden kurtulmanın yolu ülke içinde teknoloji üretmekle yani sanayileşmekle, teknolojik gelişmeyi ve sanayileşmeyi besleyecek tüm kaynakları seferber etmekle mümkündür. Bu da emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin ekonomik ve siyasal hakimiyetlerine son vermekle mümkündür.

KAYNAKLAR :

- 1) «Çokuluslu tekeller ve Uluslararası Tekelci Sermaye» Tüm İktisatçılar Birliği Konferansı.
- 2) «Avrupa Meydan Okuyor». E. Mandel.
- 3) «Teknoloji İthalı ve Beyin Göçü» Türkiye 1. Teknik Eleman Kurultayı Tebliği.
- 4) «Teknik İşgücü Göçü ve Teknik Hizmet İthalı» Broşürü.

TÜTED HABERLER

Başyazı

ÖRGÜTLENME VE YAYIN SORUNU

(Baştarafı Sayfa 1'de)
lenip, gücümüzü göstermeden kapıkulluğundan kurtulma ola-
nağı yoktur.

Yaygın ve etkin örgütlen-
menin ciddi adımlarını atmak
zorundayız. Bir baskı gurubu
olmanın yolu buradan geçer.
Bunun için de ilk koşul teknik
elemanların birliğini sağla-
mak, tekniker, teknisyen, mi-
mar, mühendis demeden işyeri-
lerinde bütünleşmek ve işyeri
temsilcilikleri oluşturmaktır.
Bu yolda geçmişte atılan adımları
hızlandırmak zorun-
dayız. Bu ise tüm teknik ele-
man örgütlerinin, T.M.M.O.B.
nın ve TÜTED'in ortak çaba-
ları sonucunda gerçekleşecek-
tir. Tüm teknik elemanları
sinesinde barındıran bir kuru-
luş olarak TÜTED'in diğer
teknik eleman kuruluşlarının
etkin desteği ile bu yolda başı
çekeceği kuşkusuzdur. İşyeri-
lerindeki teknik eleman tem-
silcileri örgütlenmemizi yay-
gınlaştıracak bizleri güçlen-
direcektir. Teknik elemanlar
arasındaki ilişkiler daha yay-
gın, akılcı ve ilerdeki teknik
eleman kurultayları eskisinden
çok daha güçlü olacaktır.
Gücümüzü göstermenin yolu
böylesine bir örgütlenmeden
geçmektedir.

Sendikal haklarımız karşı-
sındaki en büyük güç tekelci
sermayedir. Tekelci sermaye
yalnızca biz teknik elemanlar-
ın sendikal haklarını verme-
mekle kalmıyor. Tüm kamu
personelinin, öğretmenlerin,
doktorların, hukukçuların ikti-
satçıların sendikal haklarının
karşısına dikilen de tekelci
sermayedir. Ve gene tekelci
sermaye işçi sınıfının ekono-
mik mücadelesine bazı kısıt-
lamalar getirmektedir. Kısa-
cası bu sorun tüm ücretlilerin
sorunudur. Tüm çalışanlar ör-
gütlü güçleriyle ve dayanışma
halinde bu hakları tekelci ser-
mayeden koparıp alacaklardır.
O halde gündemdeki ikinci so-
run tüm çalışanların sendikal

haklar için başlatacakları or-
tak mücadeledir. Önümüzdeki
dönemde tüm çalışanlar ara-
sındaki ilişkiyi sağlamlaştı-
mak, dayanışmayı arttırmak
zorundayız. Sendikal haklar
konusunda tüm çalışanların
oluşturacakları bir kurultay
için girişimlerde bulunmanın
zamanı gelmiştir.

Örgütlenme sorunu önümü-
ze biran önce çözülmesi gerek-
li bazı başka sorunlar da ge-
tiriyor. Örneğin yayın organ-
ları sorunu. Bugün teknik ele-
manlar bir yayın enflasyonu ile
karşı karşıya. Artık yayın or-
ganlarını merkezileştirmek za-
manı gelmiştir. Yayın organ-
larının dağılımı ve fazlalığı
insan ve mali güç zıyanının
yanısıra yayın organlarının
tümünü birden okunmama teh-
likesiyle karşı karşıya bırakı-
yor. TÜTED HABERERİN,
daha da genişlemesi ve teknik
elemanların daha büyük kes-
imini kapsar duruma dönüştü-
rülmesi gerekmektedir. Tüm
teknik eleman kuruluşlarının
daha güçlü bir yayın organı
için çaba harcamaları, bunun
ötesinde mesleki yayın organ-
larını güçlendirmeleri, örgüt-
lenme yolundaki adımlarını
hızlandıracak etkin bir baskı
gurubu haline gelmemizi ko-
laylaştıracaktır. Örgütlenme
yolunda girişimlerde bulunur-
ken bu noktayı gözden irak
tutmamak gerekir.

TÜTED olarak örgütlenme-
nin temel sorunumuz olduğuna
inaniyoruz. Örgütlenme
yolunda TÜTED diğer teknik
eleman kuruluşları ile birlik-
te başı geçecek ve en önemli
görevleri üstlenecektir. Biz
teknik elemanları çok yakın
gelecekte etkin çabalarımızı
gerektirecek görevler bekliyor.
Sendikalaşmamızın tek garan-
tisi bu görevlerin üstesinden
başarıyla gelmemizdir. Hiç
kuşkusuz bunu başaracağız,
güçleneceğiz.

TÜTED HABERLER

SENDİKAL HAKLAR MÜCADELESİ

(Baştarafı Sayfa 4'de)

Tablodanda görüldüğü gibi
1970 - 1974 yılları arasında bu
fabrikalardan birinde sürekli ola-
rak çalışan bir işçinin aylık üç-
retinde %193,3 artış bulunmakta-
dır. Yalnız başta da söylediğimiz
gibi, bu sonuçlar inceleme yaptı-
ğımız 20 fabrika için geçerlidir.
Tüm işçi sınıfının ücretlerinde
meydana gelen artış olarak ge-
nelleştirilemez. Bu sonuca ulaşan
işçiler, sarı sendika çemberini kır-
mış, gerçek devrimci sendikaları-
nı meydana getirmiş işçilerdir.
Yalnız şu kadarını kesin olarak
söyleyebilirizki, devrimci sendi-
kaların yapmış olduğu bu söz-
leşmeler, diğer sendikaları da et-
kilemekte, onların yaptıkları top-
lu sözleşmelerde de önemli artış-
lar olmaktadır. Bu hal 1973-1974
yılları arasında özellikle kendini
göstermiştir.

Bu yıllar arasında Türk-İş'e
bağlı sendikaların yapmış olduk-
ları toplu sözleşmelerde dahi art-
ış % 100'ü geçmiştir. Eğer or-
talama bir rakam vermek gerekir-
se, sendikali işçilerin, 1970 - 1974
yılları arasında ücretlerinde mey-
dana gelen artışın, % 100'ün çok
üzerinde olduğunu iddia edebil-
riz.

Yalnız şu açıklamayı yapma-
mız faydalı olacaktır. İşçilerin,
sermaye karşısında elde ettikleri
bu ekonomik başarılar onların sö-
mürü mekanizmasının dışına çık-
tıklarını gösteremez. Aksine sö-
mürü, emek - ücret bütünselliği
içinde ele alındığında başta işçiler
olarak, tüm ücretliler üzerinde bü-
tün yoğunluğuyla devam etmekte-
dir. İşçilerin ulaştığı bu sonuç-
lar, ancak onların artan hayat
pahalılığı karşısında ücretlerini
belirli seviyede tutabildiklerini
göstermektedir. Oysa teknik ele-
manlar bu başarıyı göstere-
memiş, ücretlerinde % 40'ın üze-
rinde bir düşüş meydana gelmiş-
tir.

İşçilerin ekonomik mücade-
lerinin ulaştığı bu boyutlar yü-
zündendirki, özel sektörde çalı-
şan bazı teknik elemanlar, ola-
naklar el verdiği oranda işçilerle
aynı sendikaya üye olmayı amaç-
lamakta, bunu bazı yerlerde ger-
çekleştirmektedirler. Kamu kes-
minde çalışıpta, personel yasası
dışında kalan bazı sözleşmeli tek-
nik elemanların bu yolu denedik-
leri görülmektedir. Bu da gösteri-

yorki, teknik elemanlar sendikal
örgütlenme bilincini artık gittik-
çe kavramış bulunuyor.

Ayrıca şunu da belirtmek ye-
rinde olacaktır. Teknik eleman-
lar olarak, sendikal örgütlenme-
nin gereğini salt ekonomik sorun-
larımıza çözüm getireceği için ist-
tememeliyiz. Bu örgütlenmeyi sağ-
ladığımız oranda, demokratik gö-
revlerimizi de yerine getirme o-
lanasına kavuşmuş olacağız. De-
mokratik görevler sorunu, başka
bir yazıya başlı başına konu ola-
cak kadar önemli olduğundan,
şimdilik ayrıntılarına girmek iste-
miyoruz.

**TEKNİK ELEMANLAR,
BUNCA GEREKLİ VE KAÇINIL-
MAZ OLAN SENDİKAL HAKLA-
RINA NASIL KAVUŞACAKLAR-
DIR?**

Sorunun cevabını, I. ci Tek-
nik Eleman Kurultayında sunu-
lan ve 150 bin teknik elemanın
ortak görüşü olarak benimsenez,
bu konuyla ilgili tebliğe bırakı-
lım.

«Ücretlilerin bir kısmının sen-
dikal haklara sahip olabilmesi,
diğer bir kısmının bu haklardan
yoksun kalması ücretliler arasın-
da yaratılmış yapay bir ayırım-
dan ötürüdür. Tekelci sermaye
çalışanları dağıtmak kılabilmek,
parçalayabilmek için bu ayırımı
bizzat yapmıştır. Sendikal hak-
lar konusunda işçi - memur ayı-
rımının suya çizgi çekmek an-
lamına geldiğini çeşitli ülkelerde
çalışanlar, ortak mücadeleleri ile
ispatlamışlardır. Demokrasinin ge-
nel objektif gelişimi içersinde ise
bu hakların alınması kaçınılmaz-
dır. Sermaye kesim hiçbir zaman
çalışanlara bu hakları iste-
yerek vermemiştir. Çalışanlar
sendikal ve diğer haklarını kapi-
talistleri vermeye zorlayarak al-
mışlardır.»

Durum bizler içinde ayındır.
Biz teknik elemanlar da ancak
vereceğimiz mücadelelerle sendi-
kal haklarımıza kavuşabileceğiz.

Bu mücadelenin verilmesinde
en büyük görev TÜTED'e düş-
mektedir. Teknik elemanların de-
mokratik örgütlü olan TÜTED,
bu mücadelenin verilmesinde ve
başarıya ulaşmasında bütün ola-
naklarını seferber edecektir.
Tüm teknik elemanlar, TÜTED
etrafında kenetlenerek bu müca-
deleye katkıda bulunmalıdırlar.

HÜKÜMET ve SİYASET PİGMELERİ

(Baştarafı Sayfa 1'de)

bir küçük sağ parti ile koalisyon deneyine girişmekte, taviz ver-
mekte ve her geçen gün biraz daha yıpranmaktadır.

Öte yandan, siyasal yaşantının dünkü «pigmeler»'i
yurt çıkarlarını kendi ölçü birimleri ile ölçmeye kalkışmaktadır.
Sonra da, bu tarihsel yanılmanın bedelin' hepimiz, bütün Türkiye
ödüyor. Bununla beraber, siyasal pigmelerin siyasal sorumlulukları
asla unutulmayacak ve yakın bir seçimde halkımızın gerçekçi de-
ğerlendirmesi onları kesinlikle mahkûm edecektir

TÜTED HABERLER

SENDİKAL HAKLAR MÜCADELESİ

KEMAL DAYSAL
Mak. Y. Teknikeri

TÜTED İSTANBUL
ŞUBESİ BAŞKANI

Teknik elemanlar gittikçe yoğunlaşan bir bunalım içersine girmektedirler. Çeşitli birlik mülreçleri içersinde gelen bu bunalım, personel yasaı uygulaması ile son hadde varmış, kendini gittikçe dayatmıştır. Bunalımı meydana getiren sorunlar çeşitlidir. Ama bunlardan en önemlisi ve diğerlerini belirliyen olanı ekonomik sorunlarımızdır. Gerçekten de hergün biraz daha artan hayat pahalılığı karşısında, teknik elemanların yaşama standardı düşmekte, almış oldukları ücret, fiyatların çok gerisinde kalmaktadır. Teknik elemanların içersinde buldukları ekonomik açmazı somutlaştırmak istersek, şu açıklama sanırızki yeterli olacaktır.

1970 yılında personel yasaı hükümlerine göre kamu kesiminde işe başliyan bir mühendisin almış olduğu bürüt 1645 TL. giriş ücreti, bugün 2285 TL.'na ulaşmıştır. Teknikerler için bu rakamlar 1575 TL. ile 2200 TL. arasında değişmektedir. Görüldüğü gibi ücretlerde meydana gelen artış, 1970 ile 1974 arasında % 38 civarındadır. Yaptığımız bu hesap teknik elemanların diğer kesimleri için de geçerlidir. Oysa 1970 - 1974 yılları arasında ülkemizde meydana gelen fiyat artışları % 60'ın üzerindedir. Yine bu yıllar arasında kişi başına düşen milli gelirden % 28 - 30 artış olmuştur. Açıkça görülmektedir ki, teknik elemanlar bu yıllar arasında meydana gelen millî gelir artışlarından hisselerine düşen payı alamadıkları gibi, yükselen fiyatlar karşısında ücretlerini dahi koruyamamışlardır. Yine bu yıllar arasında teknik elemanların ücretlerinde meydana gelen reel düşüş % 23,4'tür. Millî gelir artışı da hesaba katılacak olursa bu düşüş % 40'ın üstüne çıkmaktadır.

Teknik elemanların bu ekonomik açmazını, ücret - fiyat politikasını bilimsel esaslara göre dengeleyip çözmek gerekirken, ilgili hükümetlerin, soruna yüzeyde bile çözüm getiremeyecek yöntemler uyguladıkları görülmüştür. Yan ödemelerde bu yöntemlerden biri ve en yanlış olanıdır. Uygulanmaya başlandığı 1971 yılından bu yana, teknik elemanların ekonomik sorunlarını çözeceği yerde, gittikçe artan huzursuzlukların kaynağı olmuştur. Bu huzursuzluk son yan ödeme kararnameıyle kendini daha da belirginleştirmiştir. Son yan ödeme kararnameısındaki aksaklıkların ayrıntılarına girmeden şu kadarını söyleyebiliriz. Bu kararname, ücretlerle fiyatlar arasındaki dengesizliği, ücretliler lehine gidermekten uzak, teknik elemanlar arasındaki ayrıcalığı körükleyen ve en önemlisi, kapıkulu zihniyetini yaratmaya yönelik niteliktedir. Bu halyle de anti demokratiktir, teknik elemanların ekonomik sorunlarını çözmekten uzaktır.

SORUNLARIMIZIN ÇÖZÜMÜ NEREDE YATMAKTADIR ?

Konuya şu bilimsellik içinde yaklaşabiliriz. Üretim ilişkilerinin gelişmemesi, üretim güçlerini meydana getiren ücretliler kesimini sosyal ve ekonomik bunalımlara iter. Bu bunalım özellikle işçi sınıfı ve köylüler üzerinde yoğunlaşır. Ücretlilerin diğer kesimleri üzerinde de yansır. Ücretlilerin bir kesimi olan teknik elemanlarda bu bunalımdan kendilerini kurtaramazlar, kurtaramamaktadırlar. Bu bunalımdan kurtulmanın yolu, genel olarak, üretim ilişkilerinin bir üst düzeyde geliştirilmesini sağlamak, özel olarak ise, bu değişikliği sağlama doğrultusunda ücretli kesimin bir parçası olarak kendi ekonomik ve demokratik mücadelelerimizi örgütlemeektir.

Üretim ilişkilerinin değiştirilerek, başta işçi sınıfı ve köylüler olmak üzere, tüm ücretli kesimin özlemlerine cevap verebilecek bir aşamaya geçilmesi, bizim çalışmalarımızın doğrudan dışında, işçi sınıfının müttefikleriyle yapı-

cağı politik mücadele sonucu olacaktır. İşçi sınıfının devrimci dinamizmiyle ilgili olan bu durum yazımızın konusu dışındadır. Burada bize düşen görev, bu süreç içersinde kendi ekonomik ve demokratik mücadelelerimizi örgütlemektir. İçinde bulunduğumuz ekonomik açmaz, bu örgütlenmeyi meydana getirecek iç dinamizmi de beraberinde getirmiştir. Artık yapılacak iş, bu dinamik potansiyeli, dinamik örgütlenmeye dönüştürmektir.

Bugün bu örgütlenmenin somut biçimi de kendini belli etmiştir. O da sendikal örgütlenmedir. Gerçekten de, toplu sözleşme ve grev yetkileriyle donatılmış sendikal haklarımıza kavuşmadan ekonomik sorunlarımızı çözüme ulaştıramayız. Sorun açık ortadadır. Özel kesimde çalışan teknik elemanların ekonomik sorunlarını tekelci sermaye, kamu kesimleri

Fiyat artışları ytlzdesi

siminde çalışanların ise devlet çözemiyorsa, geriye bir tek olasılık kalmaktadır. O da sendikal haklarımızın alınarak, sorunu kendi örgütsel gücümüzle çözmeye olanak sağlanması olmalıdır. Artık bu demokratik bir zorunluk haline gelmiştir. Sendikal hakların teknik elemanlara ve giderek tüm ücretlilere sağlanmamış olması demokrasimiz için kayıptır. Hem de önemli bir kayıp.

Sendikal örgütlenmenin ekonomik sorunlarımızın çözümünde nasıl etkili bir silah olduğunu kavramak bu yargıdaki haklılığımızı belgeleyebilmek için, işçi sınıfının yaptığı ekonomik mücadelelere bakmamız yeterli olacaktır.

Çeşitli iş kollarına bağlı 20 fabrikada, işçilerin 1970 - 1974 yılları arasında yaptığı toplu sözleşmeler incelendiğinde, ortaya şu ilginç tablo çıkmaktadır.

Yıllar	1970	1971	1972	1973	1974
Aldığı ücret (aylığa yansıyan) (aylığa yansıyan ücretlerle) TL. bürüt 1970 yılına oranla artış yüzdesi	1210	1612	2013	2738	3549
	—	%32,2	%66,3	%126,2	%193,3
	—	%15,9	%18	%20,5	%8

(Haz. 1974)

(Sonu Sayfa 3'de)

İTHALAT, İHRACAT ve TÜM DÖVİZ İŞLEMLERİNİZ İÇİN

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

Sayın :

Adres :

tüted HABERLER

Tüm Teknik Elemanlar Derneği Aylık Yayın Organı
Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni TÜTED adına HALÜK ORHUN/Haberleşme Adresi: Konur Sokak 4/5 Yenışehir — Ankara/Fiyatı 25 Kuruş/
TÜTED HABERLER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek aktarılabilir/Dizgi ve Baskı: Nüve Matbaası/Tel: 12 91 74 — A N K A R A

Baskı Tarihi : 30 Eylül 1974